

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876 Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NO. 125. — ŠTEV. 125. NEW YORK, MONDAY, MAY 28, 1928. — PONDELJEK, 28. MAJA 1928. VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

TUDI DALMACIJA PROTESTIRA

NAPAD NA ITALIJANSKI KONZULAT V ŠIBENIKU

Tirolski dogodki so se ponovili v Jugoslaviji. — V Šibeniku je bil nascojen italijanski konzulat. — Tudi v Ljubljani vre. — Študentji so hoteli zažgati laško zastavo.

DUNAJ, Avstrija, 27. maja. — Neko poročilo na Mittag Zeitung iz Šibenika v Dalmaciji javlja, da je bil napaden tamošnji italijanski konzulat tekom neke demonstracije proti Italiji od več sto glav broječe ljudske množice.

Jugoslovanska policija in žandarmerija sta zastražili italijanskega konzula in ženo, proti katerima je izustila ljudska množica resne pretnje.

Italijansko konzulatno poslopje v Inšbuku je bilo včeraj slično zasedenemu fortu. Krajevne oblasti, ki se boje, da bo delala Italija dunajski vladi neprilike, skušajo pomiriti ljudsko ogorčenje, a prebivalci Inšbuka in njega časopisje zahtevajo, da se odpokliče italijanskega generalnega konzula Riccardija, ki je ob obletnici vojne napovedi Italije proti Avstriji razobesil na bahaški način italijansko zastavo ter s tem vzbudil najbolj bolestne spomine korenito avstrijskega prebivalstva.

Tiroler Anzeiger pravi:

— Neprimerno in žaljivo razvpite italijanske zastave ob taki priliki je, sodeč po čustvovanju, natančno isto kot če bi pomolili rdečo zastavo pod nos razjarjenemu biku. Mi zahtevamo odpoklic Riccardija.

Innsbrucker Nachrichten pravijo:

— Ne, ne zahtevajte odpoklic italijanskega generalnega konzula! Vsi Avstrijci in Nemci v mestu naj okrase svoje hiše z zastavami, ko bo prišla obletnica bitke pri Kobaridu, v kateri je pripravila Avstrija Italijanom Waterloo.

DUNAJ, Avstrija, 27. maja. — Tudi v Ljubljani bi skoro prišlo te dni do eksplozivnega nastopa proti Italijanom in le vsled hitrega nastopa ljubljanske policije je bilo mogoče preprečiti dijakom ljubljanske vseučilišča požig italijanske trikolore. Dogodek se je pripetil tekom neke protestne demonstracije proti zatiranju Jugoslovancev v italijanskih ozemljih.

PRIMERNA KAZEN ZA ODERUHA

Oderuški posojevalec denarja je bil obsojen na šest mesecev ječe. — Njegova tvrdka mora plačati \$500 globe.

Joseph Levine, prvi mož, ki je bil obsojen kot oderuški posojevalec denarja, je bil obsojen na šest mesecev prisilnega težkega dela v prisilni delavnici.

Broadway Brokerage Company, ki je bila istakto obtožena, ker je Levine njen predsednik, se je spoznala krivim v treh točkah. Obsojena je bila na globo \$500. Pri naložitvi kazni je rekel sodnik Healy, ki je predsedoval:

— Vsakdo pozna razmere, ki obstajajo v teh slučajih. Ti ljudje nimajo absolutno nikakih simpatij do nobenega. Oni hočejo dobiti vse, kar morejo, in njih žrtve so nesrečneži, ki se morajo boriti proti tej ali oni neizogod.

— Ko spravijo ti jastrebi moza v tak položaj, vzamejo od njega vse, kar morejo. To sodišče se bo pridružilo drugim oblastim, ki imajo jurisdikcijo nad temi zadevami v poskusu, da se napravi konec tem nečestnim praktikam.

Obsojeni Levine je star 36 let ter poročen.

Asquith je umrl kot reven mož.

LONDON, Anglija, 27. maja. — Pokojni lord Oxford and Asquith, nekdanji ministrski predsednik, ki je posvetil vse svoje življenje politiki, je zapustil nekako 45 tisoč dolarjev.

Če bi bil ostal lord Asquith, ki je bil mož Margot Asquith, pri odvetniškem poklicu, mesto da se je posvetil politiki, bi bil brez dvoma bogat mož.

Fozgen plin je uhajal vsako noč skozi dimnik.

BERLIN, Nemčija, 27. maja. — Po senzacionalnih razkritjih, tekom preteklega tedna glede nakladanja velikih množin strupenega fozgenskega plina, ki je povzročil preteklo nedeljo smrt enajstih oseb v Hamburgu, je izvedelo prebivalstvo tega mesta sedaj, da je imelo vodstvo Muggenberg trdke navado, spuščati plin vsako noč skozi dimnik.

Senat Hamburga je naprosil Reichswehr, naj pomaga pri uničenju preostalih zalog plina in oprostjenju mesta pred to nevarnostjo.

Sedem ton fozgena so razkrili v neki draždanski kemični tvornici, ki ima dovoljenje, naj se ga poslužuje. Ta plin pa je vsebovan v majhnih jeklenih kotlih, ter ga ne smatrajo kot nevarnost za občino.

MRS. KNAPP SPOZNANA KRIVIM

Mrs. Knapp, prejšnja državna tajnica, je bila spoznana krivim tatvine in poneverbe. — Njena bolezen je odgodila nastop kazni do 4. septembra. Pri obravnavi lagala.

ALBANY, N. Y., 27. maja. — Pravorek krivde je izrekla včeraj zvečer proti Mrs. Florence E. Knapp porota drugega procesa, v katerem so skušali določiti, če je "ukradla" del sklada v znesku \$1,200,00 poverjenega ji pred tremi leti, ko je bila državna tajnica.

Njen zagovornik je takoj postavil predlog, naj se pravorek ovrže, a sodnik Callaghan je zavrnil predlog ter ukazal sodniškemu uradniku "naj ugotovi personalije obtožene".

Mrs. Knapp je navedla svojo starost, rojstni kraj, vzgojo, vero in druge podatke, ki so potrebni na jetniškem rekordu in sicer z mirnim glasom.

Nato je poklical sodnik Callaghan dva zdravnika, ki sta imela v oskrbi Mrs. Knapp, ko se je onesvestila v pondeljek ter ju zaslislal pod prisogo glede sedanjega stanja Mrs. Knapp. Objavil je: — To se godi z dovoljenjem Mrs. Knapp.

Doktorja Divinon in Ehling sta podala svojo profesionalno diagnozo, da je Mrs. Knapp sedaj v krajno obetljivem (!) stanju. Nato sta priporočila mir, izpremembo okolice in sobni svet za najmanj tri mesece.

Ta dva doktorja sta prišla semkaj na mojo prošnjo, — je rekel sodnik Callaghan in optimizem se je pojavil takoj na obrazih navzočih žensk. — Jaz nočem storiti ničesar, kar bi spravilo v nevarnost zdravje Mrs. Knapp ali pja skrajšalo njeno življenje.

Z izjmo ene same osebe ni bilo nikogar, ki bi govoril z menoj o popustljivosti v slučaju pravoreka krivde. Ta ena oseba je bila Mrs. Clara Blanche Knapp, pastorka, koje ček za \$2875 je bil izbran od državnega pravdnictva, da se osvetli postopanje Mrs. Knapp in koje pričevanje je prepričalo poroto, da je Mrs. Knapp kriva veletatvine.

Rekla mi je, da upa v slučaju pravoreka krivde, da bom podelil jaz skrajno popustljivost. — Jaz mislim, da je govorila Clara Blanche Knapp absolutno resnico pri procesu in da je radije zaslužila tudi obtožena nekaj prizanesljivosti.

Jaz mislim, da se bo ciljem pravice najbolje služilo, če preložim sodbo sodišča na tak način, ko bo imela Mrs. Knapp polno priliko, da dobi nazaj svoje polno zdravje.

Tega se ne sme razlagati tako, kot da kaj Mrs. Knapp ujide brez vsake kazni. Moj prvi namen je naložiti ji nekaj jetniške kazni, čeprav še ne vem obsega te kazni.

Jaz mislim, da je treba storiti o vsprico resnosti zločina, katerega je bila spoznana krivim. Nadalje pa je treba tudi vpoštovati dejstvo, da ni odgovarjalo njeno pričevanje v lastni zadevi resnici. Vsled tega bom odgodil sodbo do dne 4. septembra.

Severne kitajske sile so otvorile novo kampanjo.

TOKIO, Japonska, 27. maja. — Severne sile pod poveljstvom Čang Čunčana in Šin Čuan Fanga so otvorile ofenzivo proti južnom četam ob Tiensin-Pukov železnici.

Čete napredujejo proti Potovčemu.

RAZBURLJIV DOŽIVLJAJ V BLAZNICI

Rossi, ki je ubil svojo ženo, je igral vlogo junaka, ko je zdijval blazni pacient. — Rešil je dva. Obupna bitka je bila izvojevana v kuhinji azila.

TRENTON, N. J., 27. maja. — Obsojen na doživljensko pridržanje kot blazen morilec, je igral Bakiasero Rossi, star 35 let, glavno vlogo kriminalnem oddelku državne bolnice za blazne, — a v tem slučaju je bila njegova vloga herojska ali junaka.

Rossi je izvil težak ročaj pika iz rok Filipa Zuk, nadaljnjega pacijenta, potem ko je Zuk podrl na tla dva kuhinjska uslužbenca, ter s tem potolkel razkačenega blazneža do smrti, ko je slednji segel po sekiri na bližnji polici. Oba uslužbenca, kuhar in njegov pomočnik, sta bila odvedena v Mercer bolnico, kjer so jima obvezali glavi.

Zuk je bil obsojen v Sussex okraju na tri leta ječe radi tatvine ter je bil preveden iz jetnišnice v bolnico pred dvema leti. Rossi je ubil svojo mlado ženo leta 1927 v Haledon. Zagovarjal se je z "nepisano postavo", a bil obsojen na dosmrtno ječo ter bil preveden leta 1924 v bolnico.

Oba moža sta trpela na zasledovalnih iluzijah, a nista izgledala nasilna. Prideljena sta bila kot pomočnika v kuhinji.

Ko je dosti pacientov zavžilo svoj lunč v glavni obedni dvorani včeraj popoldne ob eni, je naenkrat zdijval Zuk v majhni obedni kuhinji.

Glavni kuhar Chandled, njegova žena, drugi kuhar Russell in par drugih uslužbencev je kramljalo pri obedu, ko je naenkrat planil Zuk iz kleti v sobo, vihajajoč ročaj pika.

Pomožni kuhar Russell je bil najbližji in njega je udaril Zuk po glavi ter ga podrl na tla. Kričee na pomoč so skočili ostali na noge ter pričeli preobračati stole, da pohite na varna mesta. Chandler se je hotel sprijeti z blaznežem, da reši svojega tovariša, a Zuk je podrl tudi njega na tla.

Rossi je delal v glavni obednici, kjer so delali nervozni pacienti velikanski kraval vsprico boja v stranski sobi. Stražniki pa so mirili paciente. Rossi pa je odhitel kuhinjo ter se vrgel na Zukija, ki je ravno obdelaval na tleh ležečega Chandlerja.

Akeija, ki je sledila, je predstavljala blazen boj do smrti. Obata se prevalila po majhni sobi, a Rossi, ki je močnejši, je izvil toporišče pika iz rok nasprotnika ter ga pobil na tla.

VELIK LOV NA BANDITE

Tri tisoč mož išče bandite v Coloradu, ki so ustrelili tri osebe. — Motiv osvete. — Nikakega sledu o odvedenem blagajniku.

SCOTT CITY, Kans., 27. maja. Največji lov v Rocky Mountains pokrajini, kar se jih je kdaj videlo, je razširil svoj cilj na dele petih držav, potisnil v službo več kot petdeset areoplanov in tri tisoč mož ter se zaključil včeraj z nadaljnjim bančnim ropom.

Vsi elementi drame so bili navzoči včeraj pri iskanju štirih mož, ki so pričeli pred par dnevi z vladno terorja, ki je kulminirala z dejanskim proglašenjem vojnega stanja.

Glavni razvoji včerajšnjega dne so bili: — Pet banditov v rdečem Nash avtomobilu je pridrvelo v Wymore, Neb., ter sredi toče krogel oropalo Merchants banko, kjer so dobili \$7000 v gotovini \$11,000 v varnostnih listinah. Petiorica je pobegnila potem ko je ranila enega moža.

Nikakega sledu se ni še našlo o E. Kesinger, blagajniku Lamar banke, ki je izginil po roparskem napadu, v katerem sta bila ubita predsednik banke in njegov sin. Banditi so odnesli \$20,000. Zelo malo je vrjetno, da je mož še živ.

Zdravniki, ki so preiskali truplo dr. Wincingerja iz Dighon, Kans., ki je bil zvaobljen z doma pod pretvezo, da ozdravi moža, poškodovanega "od traktorja" in ki je bil ubit dvanaest ur pozneje, so rekli, da je bil zdravnik mučen od morileev pred smrtjo.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA".

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno če, ako boste vpoštevali našo seznamljivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Lira
Din. 1.000 \$ 18.40	Lir 100 \$ 6.00
Din. 2.500 \$ 45.75	Lir 200 \$11.50
Din. 5.000 \$ 91.00	Lir 300 \$16.95
Din. 10.000 \$181.00	Lir 500 \$37.75
Din. 11.110 \$200.00	Lir 1000 \$54.50

Nakazila po hrzlojavnem listu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

SAKSER, STATE BANK

82 Cortlandt Street, Phone: CORTLANDT 6227 New York, N. Y.

GENERAL MOBILE PROSI POMOČI

Vodljivi zrakoplov "Italia" prosi pomoč potom radija. — Napor, da se reši Italijane, so bili pospešeni. — Amundsen bo vodil reševalno skupino.

OSLO, Norveško, 27. maja. — Danes zjutraj ob dveh je sporočil list Aftenposten v Oslo, da je sprejel poročilo iz Vadsoe, v katerem se glasi, da je zračna ladja "Italia" poklicala parnik Cita di Milano s pomočjo improviziranega radijskega transmieterja. Glasi se, da je prišlo sporočilo v soboto, ob desetih zvečer.

TATINSKI POLICIST OBSOJEN

Prejšnji policist Keifer je bil obsojen na ječo od petih do desetih let. — Kradel je kot sraka po stanovanjih, katera bi moral ščititi.

Policist Stefan J. Keifer iz New Dorp, Staten Island, ki je priznal, da je oropal štirideset domov, je bil obsojen na ječo od petih do desetih let v Sing Singu, maksimalno kazen za rop po tretjem redu.

Keifer je bil predstavljen pred peti pondeljek sodniku Tiernanu, potem ko so oropani protestirali proti sprejemu obdolžbe radi male tatvine od strani okraj. Pravnika Facha. Čeprav je vrnila velika porota tri obtožbe radi tatvine po tretjem redu in eno radi veletatvine, je trdil okraj. Pravniki Facha, da so dokazi nezadostni.

Porota, ki je poslušala slučaj, pa je oddala pravorek krivde glede ene obdolžbe radi tatvine po tretjem redu, po petnajstih minutah razmišljanja.

Sodna dvorana je bila polna pritožnikov, ko je sodnik Tiernan naložil kazen. Keifer je očividno iskal svojo ženo in dva otroka, a jih ni bilo tam. Sprejel je sodbo brez ginjenja ter je odkorakal iz sodne dvorane ošabno, v spremstvu par pomožnih šerifov.

Ta slučaj je zelo nesrečen, — je rekel sodnik Tiernan, potem ko je vprašal Keiferja, če hoče kaj reči. Nesrečen je ne le za vas, temveč tudi za okraj in mesto New York.

Vi ste bili preje policist in vaša dolžnost je bila varovati življenja in lastnine. Vi niste storili tega. Vi ne zaslužite nikakih simpatij ali pomislekov.

Keifer bo danes odveden v Sing Sing. Tatvine je izvršil v dobi osemnajstih mesecev. Plen, ki je obstajal večinoma iz pohištvenih predmetov, s katerimi je okrasil svoj lastni dom, je bil vreden nekako petnajst tisoč dolarjev.

BERLIN, Nemčija, 27. maja. — V nekem poročilu na "Deutsche Allgemeine Zeitung" iz Osla na Norveškem se je glasilo, da je tamošnja meteorološka postaja sprejela brzozjavko od "Italije" ob enajstih v soboto zvečer, preko North Norvegian radijske postaje. Poročilo je bilo grdo zmevarjeno, a je vendar kazalo, da je "Italia" pristala in da je prošil Nobile pomoči. Prostora in časa pristanja ni bilo mogoče ugotoviti.

OSLO, Norveška, 27. maja. — Norveška vlada je dala včeraj zvečer ladji "Hobby", proslavljeni skozi številna leta v polarnih potovanjih, ukaz, naj odjadra proti severu iz Tromsø, da poišče vodljivo zračno ladjo "Italia", ki bi se morala že davno vrniti s severnega tečaja z generalom Umberto Nobile in njegovo posadko petnajstih mož.

Roald Amundsen in kapitan Ohlo Svendrup, dva najbolj izkušena raziskovalca bosta šla na pomoč Nobile. Rade volje sta priznala skrajne težkoče naloge ter skrajne majhne prilike uspeha.

Kapitan George Wilkins, ki je s poročnikom Eilsonom pred kratkim dovršil polet iz Alaske na Spieberge, je tudi objavil svojo pripravljenost, da gre takoj na pomoč "Italiji". Rekel pa je, da se nahaja njegov areoplan v Bergen in da bo vzel deset dni, predno bi se ga spravilo na Spieberge ter pripravilo za polet.

Poročnik Eilson jet udi izjavil, da je pripravljen pridružiti se iskanju. Opozoril je na tri leta izkušenj kot letalec preko polarnih pokrajin ter rekel, da more upati za člane posadke le hitro in usmiljeno smrt, če je bila "Italia" prisiljena navzdol le par sto milj od doma.

Kapitan Wilkins ni bil prav nič sangvinčen glede prilik, da se reši posadko vodljive ladje v slučaju, da je bila ladja prisiljena pristati.

General Nobile, — je rekel, — si je izbral najbolj težavni čas leta za polarni polet. Led se pričinja lomiti in megla je dosti bolj prevladujoča kot pa pred kratkim časom.

Norčeval se je iz uspeha take ekspedicije, čeprav je bil pripravljen udeležiti se je.

Sedanje razmere nudijo reševalnim naporom le malo prilike na uspeh. Hidroplanski polet bi imel še največ prilike na uspeh, a dokler se ne dobi kakega poročila od "Italije", bi bilo to skrajno koedljivo in skoro gotovo brez uspešno.

Drugi tukaj, ki dobro poznajo arktične kraje, povdarjajo, da je posadka "Italije" sicer dobro opremljena za polarni polet, da pa nima niti izkušenj, niti potrebne ga vežbanja, da vprizori dolge pohode preko leda, da reši same sebe v slučaju prisilnega pristanja.

Kapitan Hjahmar Rilsen-Larsen, norveški avijatik, ki je bil z generalom Nobile v vodljivem zrakoplovu "Norge" na polarnem poletu pred tremi leti, je objavil včeraj zvečer, da bo takoj preštudiral možnosti, da se izvede pomožno ekspedicijo za "Italijo" v aeroplanih.

POSEBNI PODATKI

Pristojbina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje zroto po dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Salner, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
28 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko: Za New York za celo leto \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50Za pol leta \$3.50 Za tuzemstvo za celo leto \$7.00
Za celotni let \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se
blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročni-
kov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje
najdemo naslovnika."GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

NESREČE V PREMGOVNIKIH

Tekom zadnjega tedna so zahtevale rovske katastrofe v treh različnih državah nad dvesto človeških življenj. Do petka so našli dvestopetindvajset mrtvih. Toda do petka še niso odkopali vseh žrtev. Najbrž jih bo tristo ali več. Ker je umerno, da podjetniki nič kaj radi ne objavljajo takih seznamov, bo javnosti marsikaj prikrito, ter bo njeno zanimanje umetnim potom obrnjeno v drugo smer.

Kaj je posebno značilnega pri vseh teh katastrofah? Najbolj značilno je to, da so v vseh treh rovi, v katerih so se pripetile nesreče, delali neunijski premogariji.

Pri Yukon Pocahontas Company v Yukon, W. Va., ni bil še nikdar zaposlen kak unijski premogar.

V majni je eksplodiral plin, in sedemnajst premogarjev je mrtvih obležalo.

Isto je bilo v premogovniku Black Mountain Coal Corporation v bližini Harlana, Ky., kjer so bili istotako zaposleni neunijski premogariji.

Sedem mrtvih so spravili na dan, do tridesetih nadaljnjih pa ne morejo, ker je majna polna strupenih plinov.

Iz Mather rova v Pennsylvaniji so spravili do petka na dan 164 mrtvih. Število se bo še povečalo, kajti reševalci še vedno ne morejo prodreti zastran strupenih plinov v oddaljene rove.

Sedaj je mogoče vsak rov opremiti z varstvenim pripravami.

V rovi, kjer delajo organizirani delavci, izvajajo slednji precejšen vpliv na vodstvo, ki se mora, hočeš, nočeš, pokoriti ter uveljaviti, kar je že vsaj najbolj potrebno.

Glede Mather rova je naprimer ugotovljeno, da je bilo za varstvo delavcev še precej dobro preskrbljeno.

Pri tem je pa treba nekaj pripomniti, namreč, da velja v rovi, kjer načelno nočejo unijskih delavcev, izključno le beseda delodajalca.

Delodajalec so unijske določbe zadnja briga, edino le njegovemu povelju se mora vse pokoriti.

Po neunijskih rovi vlada priganjaški sistem v svoji najslabši obliki, in delavci se v borbi za zaslužek ne more pokoriti neštevilnim varnostnim odredbam.

Zvezni urad za majne je v svojem zadnjem letnem poročilu ugotovil, koliko se v tem oziru greši s strani delodajalcev.

Izmed 463 premogovnikov, katere obratuje 239 premogovnih družb, jih je komaj petdeset, ki so zadostno preskrbljeni proti eksplozijam premogovnega prahu.

Državni urad za majne zahteva, da je treba premogovni prah vsak dan sproti odpraviti s pomočjo sesalk. Kjer se to godi, — toda priznati je treba, da se le v malokaterem slučaju dogaja, je možnost eksplozije izključena. Stroški so tako malenkostni, da stane odprava premogovnega prahu komaj en cent pri toni.

S stroški, znašajočimi en cent, bi se torej dalo preprečiti eksplozije.

En cent stroškov pri vsaki toni, pa bi bilo rešenih na tisoče človeških življenj.

Toda tega centa je škoda po tistih majnah, kjer premogariji niso organizirani. In baš zato, ker niso organizirani, ne morejo zahtevati od podjetnika, da bi kaj ukrenil za zaščito njihovega zdravja in življenja.

Nikjer drugje kot tukaj, ni tako jasno razvidno, da je neorganizirani delavec brez moči in zaščite, da ga smatra delodajalec kot slepo orodje, s katerim lahko počne, karkoli se mu izljubi.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Dopis.

Pueblo, Colo.

Teško je najti kje na svetu narod, ki bi bolj ljubil petje kot ga ljubi naš slovenski narod.

Slovenske šege in navade, veselje, žalostni prizori in sploh skoro vsa slovenska zgodovina je danes v pesmih. Slovenski narod z navdušenjem opetva krasno slovensko zemljo. Kako radi zapojejo ob raznih prilikah, naprimer prireditvah ali ob pogrebu, na ženitovanju, društvu, prireditvah. Povsod se sliši slovenska popevka, zdaj veselo zdaj žalostno, in tako je prav.

Tudi tukaj v novi domovini Ameriki vršimo Slovenci svojo narodno dolžnost. Poročilo za to so naša številna pevka društva širom ameriške Unije. Naša pevka društva s svojimi postržovalnicami delom in lastnimi stroški gojijo narodno kulturno dolžnost s tem, da goje, se, ter s tem povzročajo, da ostaja naša narodna popevka čim dalj časa med našo slovensko ameriško mladi. Seveda moramo (če prav neradi) priznati, da smo zapisani smrti, kar se tiče našega naravnega obstoja, toda potoma naše narodne pesmi se lahko dolgo časa ohranimo med našo mladino naše šege, naš jezik in našo narodno zavest.

Tudi tukaj na divnem zapadu v naši zapadni metropoli v Pueblo, tudi tukaj gojimo slovensko popevko. Zato skrbimo naše dnevno pevsko društvo Prešeren. Kako dosti kulturnega dela je storil naš Prešeren prejšnja leta pod spretnim vodstvom nepozabljene voditelja, pokojnega Matija Jermana, ki je odšel v prerani grob, vedo samo oni, ki so bili živa priča njegovega dela. Pod njegovim spretnim vodstvom je Prešeren nastopal ob raznih prilikah tudi med ameriško javnostjo in vselej žel veliko priznanje in pohvalo.

S smrtjo Matije Jermana je bila zadana našem pevskemu društvu globoka rana, skoro bi rekli, zlomljena mu je bila hrbtenica. Vsaj tako se je zdelo. V resnici pa ni bilo tako, kajti sad Jermanovega dela je ostal med nami, in tako je Prešeren prebolel skelečo rano in se takorekto nahaja na potu okrevanja, ter bo ostal delaven in aktiven še mnogo mnogo let kot živ spomenik svojemu nekdanjemu ustanovitelju in prvemu voditelju, pokojnemu Matiju Jermanu.

Dne 3. junija, to je prihodnjo nedeljo ob 8. uri zvečer bo Prešeren priredil svoj običajni letni koncert, in sicer v dvorani društva Sv. Jožefa. Vstopnina bo 75c. Vspored bo jako bogat, in nikomur ne bo žal za denar ko bi vsi ljudje vedeli, koliko dela, skrbi in težav daje pevskemu zboru učenje, potem bi rekli da z veseljem radi plačajo \$2.00 namesto 75c. Ob tej priliki vabimo vso slovensko in hrvaško javnost v Pueblo in okolici, kakor tudi one iz bližnjih naselij kot Canon City, Colorado Springs, Walsenburg itd. ter seveda pričakujemo tudi naših gostov iz Denverja.

Vspored bo sledeč:

- 1.) Venček slovenskih narodnih pesmi: Na vrtu, Regiment, Gorčez Jezero, Ko sem k nji pršov, Deklica mila, Na planinah, Slovo.
- 2.) Na dan. Krasno delo Simon Gregorčiča. V tej pesmi poziva pesnik svoj narod, naj se vendar že enkrat zdravi iz spanja. Njegova preroka pesem se je deloma uresničila leta 1918. Drugo pa pride takrat ko bodo združeni vsi Slovani.
- 3.) Osmoro-spev. Angleško po-

je mlajši tu rojeni člani Prešerna. Da se mladino zainteresira za slovensko pesem, ji je potreba dati vse prilike zabave, in zaradi tega bo v koncertu angleško petje.

4.) Vasovalec. To je pesem vselega fanta ponočnjaka, ki se ves vrača domov od svoje ljubice.

5.) Solospev. To bo pel Charles Zobe. Naš Charley ni nam nepoznana oseba, kajti slišali smo ga že v prejšnjih prireditvah in nipoje izvrstno.

6.) 'Pastir' je teška skladba Ferdo Juvaneč. V tej pesmi se opetva pastir kot poglavar planin in najbolj srečna oseba na svetu. Pesem je v resnici vredna vse pozornosti.

7.) Pogled v Nedolžno oko in Zvonikarjeva. Četvero spev. Dve jako krasni pesmi, ki sta vredni vpoštevanja.

8.) Rožmarin. Tenorski solospev. To pesem poje John Germ. Rožmarin je krasna pesem; delo Ferda Juvaneč. Ali ji bo naš John kos? No, bomo videli 3. junija.

9.) Utopljenka. Teška skladba, vzeta iz češčine. V tej pesmi se poslavlja mladenič od svoje ljubljene ter se poda na boj za svoj narod. Čez sedem let se vračajo fantje domov, ali ljubljene mladeniča ni. Padel je za domovino. Od žalosti se dekle utopi.

10.) Jaz bi rad radečih rož. — Šepečje upanje. Dvospjev. Germ in Zobe. Jako mišni pesmi, vredni, da si jih sliši.

11.) Pozimi iz šole in Le nočjo se miha luna. Osmoro-spev. Pojo starejši člani Prešerna. Pesem nas popelje nazaj v otroška leta, zato je jako gniljiva.

12.) Slovenec, Srb, Hrvat. Poje ves zbor. To je zaključek prvega dela.

Drugi del bo tvoril: Prizor iz ženitovanja na Slovenskem. Seveda prizori iz ženitovanja na Slovenskem so različni, kajti vsaka okolica ima svoje šege in navade. Ta prizor se bo bolj završil tako kot se vrše v okolici Velike Lašce, Ribnice in Dobropolje.

V tem prizoru se pojejo pesmi zdravice, ki so tako ljubke našemu narodu in sicer: Veseli bratci: Bom se dal za en bokal; O nevesti: Nikdar ne bom pozabil očeta svojega; Bog je uslišal zemljo; Vinska. — In za zaključek: Hej Slovani....

Torej pridite v obilnem številu. Vse to boste videli in slišali v dvorani društva sv. Jožefa dne 3. junija. To bo obenem tudi sedma obletnica poudruženja v Pueblo.

Pevski pozdrav vsem pevskim društvom širom Amerike.

Poročevalec.

Petrolejski vreli v plamenih.

V Okluri je v dveh petrolejskih vrelih, ki sta last družbe Astra-Romana, nastal požar. En inženir in en delavec sta našla smrt v plamenih. V Pasovu je prišel goreti petrolejski vrelec št. 298. Požar se je nato razširil na 20 drugih vrelcev.

FARMA 80 AKROV, posloplje, oprava, 7 goved, 9 konj, kokoši in orodje se prodaja po zmerjeni ceni. Pojavnila daje: Martin Lipošek, R. F. D., Livingston, Mont.

PRODA SE TRISOBNJA HIŠA iz kamna zidana in opeko krita v Košani, št. 9 pri St. Petru na Krasu; voda in sadni vrt. Pišite na: Matč Železnik, R. D. 2, Box 254A, Barborton, Ohio.

3.) Osmoro-spev. Angleško po-

je mlajši tu rojeni člani Prešerna. Da se mladino zainteresira za slovensko pesem, ji je potreba dati vse prilike zabave, in zaradi tega bo v koncertu angleško petje.

4.) Vasovalec. To je pesem vselega fanta ponočnjaka, ki se ves vrača domov od svoje ljubice.

5.) Solospev. To bo pel Charles Zobe. Naš Charley ni nam nepoznana oseba, kajti slišali smo ga že v prejšnjih prireditvah in nipoje izvrstno.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Zagoneten samomor bolničarke.

V državni bolnici v Sarajevu je bila namršena kot bolničarka Jovica Gjukic, rodom iz Banjaluke.

V službo je stopila že lani in je služila vestno in v zadovoljstvo vseh predstojnikov. Zadnje čase ta suštarica se je hotela osvetiti, je bila pa zelo potrta. Te dni je preden zapusti Vinkovce. Te dni odšla iz bolnice in se je čez tri dni se je napotila domov v Zagorje, vrnila, rekla, da je bila pri svoji Pripravi pa je pred odhodom materi na obisku v Banjaluki. Kje steklenico dizala. Sedla je v voz in je bila v resnici te dni, še ni ugotovljeno. 6. maja so jo našli v nje sobi mrtvo. Kraj nje je ležala nezvesti ljubček. Stopila je v gostenice sublimata. Zapustila stihirsko sobo in zagnala steklenico, v kateri pravi nico proti bivšemu ljubčku. K sreči med drugim, da se zelo težko loči čiš se lizol ni razlil po nezvestem od življenja in od vsega kar ljudemveč po mizi in tleh. Po napdu bi, da pa je usoda taka. Dosedaj je Agata skočila kakor brezumna se niso ugotovili, kaj je gnalo mlado bolničarko v smrt.

6.) 'Pastir' je teška skladba Ferdo Juvaneč. V tej pesmi se opetva pastir kot poglavar planin in najbolj srečna oseba na svetu. Pesem je v resnici vredna vse pozornosti.

7.) Pogled v Nedolžno oko in Zvonikarjeva. Četvero spev. Dve jako krasni pesmi, ki sta vredni vpoštevanja.

8.) Rožmarin. Tenorski solospev. To pesem poje John Germ. Rožmarin je krasna pesem; delo Ferda Juvaneč. Ali ji bo naš John kos? No, bomo videli 3. junija.

9.) Utopljenka. Teška skladba, vzeta iz češčine. V tej pesmi se poslavlja mladenič od svoje ljubljene ter se poda na boj za svoj narod. Čez sedem let se vračajo fantje domov, ali ljubljene mladeniča ni. Padel je za domovino. Od žalosti se dekle utopi.

10.) Jaz bi rad radečih rož. — Šepečje upanje. Dvospjev. Germ in Zobe. Jako mišni pesmi, vredni, da si jih sliši.

11.) Pozimi iz šole in Le nočjo se miha luna. Osmoro-spev. Pojo starejši člani Prešerna. Pesem nas popelje nazaj v otroška leta, zato je jako gniljiva.

12.) Slovenec, Srb, Hrvat. Poje ves zbor. To je zaključek prvega dela.

Drugi del bo tvoril: Prizor iz ženitovanja na Slovenskem. Seveda prizori iz ženitovanja na Slovenskem so različni, kajti vsaka okolica ima svoje šege in navade. Ta prizor se bo bolj završil tako kot se vrše v okolici Velike Lašce, Ribnice in Dobropolje.

V tem prizoru se pojejo pesmi zdravice, ki so tako ljubke našemu narodu in sicer: Veseli bratci: Bom se dal za en bokal; O nevesti: Nikdar ne bom pozabil očeta svojega; Bog je uslišal zemljo; Vinska. — In za zaključek: Hej Slovani....

Torej pridite v obilnem številu. Vse to boste videli in slišali v dvorani društva sv. Jožefa dne 3. junija. To bo obenem tudi sedma obletnica poudruženja v Pueblo.

Pevski pozdrav vsem pevskim društvom širom Amerike.

Poročevalec.

Petrolejski vreli v plamenih.

Lizol nezvestemu ljubčku.

V Vinkovcih je te dni izvršila neka sobarica napad na svojega bivšega ljubčka, ker jo je zapu-

služila vestno in v zadovoljstvo vseh predstojnikov. Zadnje čase ta suštarica se je hotela osvetiti, je bila pa zelo potrta. Te dni je preden zapusti Vinkovce. Te dni odšla iz bolnice in se je čez tri dni se je napotila domov v Zagorje, vrnila, rekla, da je bila pri svoji Pripravi pa je pred odhodom materi na obisku v Banjaluki. Kje steklenico dizala. Sedla je v voz in je bila v resnici te dni, še ni ugotovljeno. 6. maja so jo našli v nje sobi mrtvo. Kraj nje je ležala nezvesti ljubček. Stopila je v gostenice sublimata. Zapustila stihirsko sobo in zagnala steklenico, v kateri pravi nico proti bivšemu ljubčku. K sreči med drugim, da se zelo težko loči čiš se lizol ni razlil po nezvestem od življenja in od vsega kar ljudemveč po mizi in tleh. Po napdu bi, da pa je usoda taka. Dosedaj je Agata skočila kakor brezumna se niso ugotovili, kaj je gnalo mlado bolničarko v smrt.

6.) 'Pastir' je teška skladba Ferdo Juvaneč. V tej pesmi se opetva pastir kot poglavar planin in najbolj srečna oseba na svetu. Pesem je v resnici vredna vse pozornosti.

7.) Pogled v Nedolžno oko in Zvonikarjeva. Četvero spev. Dve jako krasni pesmi, ki sta vredni vpoštevanja.

8.) Rožmarin. Tenorski solospev. To pesem poje John Germ. Rožmarin je krasna pesem; delo Ferda Juvaneč. Ali ji bo naš John kos? No, bomo videli 3. junija.

9.) Utopljenka. Teška skladba, vzeta iz češčine. V tej pesmi se poslavlja mladenič od svoje ljubljene ter se poda na boj za svoj narod. Čez sedem let se vračajo fantje domov, ali ljubljene mladeniča ni. Padel je za domovino. Od žalosti se dekle utopi.

10.) Jaz bi rad radečih rož. — Šepečje upanje. Dvospjev. Germ in Zobe. Jako mišni pesmi, vredni, da si jih sliši.

11.) Pozimi iz šole in Le nočjo se miha luna. Osmoro-spev. Pojo starejši člani Prešerna. Pesem nas popelje nazaj v otroška leta, zato je jako gniljiva.

12.) Slovenec, Srb, Hrvat. Poje ves zbor. To je zaključek prvega dela.

Drugi del bo tvoril: Prizor iz ženitovanja na Slovenskem. Seveda prizori iz ženitovanja na Slovenskem so različni, kajti vsaka okolica ima svoje šege in navade. Ta prizor se bo bolj završil tako kot se vrše v okolici Velike Lašce, Ribnice in Dobropolje.

V tem prizoru se pojejo pesmi zdravice, ki so tako ljubke našemu narodu in sicer: Veseli bratci: Bom se dal za en bokal; O nevesti: Nikdar ne bom pozabil očeta svojega; Bog je uslišal zemljo; Vinska. — In za zaključek: Hej Slovani....

Torej pridite v obilnem številu. Vse to boste videli in slišali v dvorani društva sv. Jožefa dne 3. junija. To bo obenem tudi sedma obletnica poudruženja v Pueblo.

Pevski pozdrav vsem pevskim društvom širom Amerike.

Poročevalec.

Petrolejski vreli v plamenih.

Peter Zgaga

Živel je grocer, ki se je rad v tujo škodo zmotil.

Pa je bil šaljiv in izgovoren in zato mu ljudje niso zamerili.

Nekdo je kupil pri njem rojak dvanajset funtov sladkorja, pa je kazalec na tehtnici pokazal skoro pol pedi vstran od številke dvanajset.

— Saj ga ni dvanajset funtov, — je rekel.

— E, kaj — ga je zavrnil grocer, — boš že vsaj lažje nosil.

— Dobro, dobro, — je odvrnil rojak in ml vrget par soldov na mizo.

— Hej, — se je takoj oglašil, — ni dovolj denarja.

— A, kaj bi protestiral, — boš že vsaj lažje preštel.

—

Pred sodiščem se je vršila razprava o veliki tatvini.

Na mizi je bilo razloženo vse polno ukradenega blaga.

Sodnik je pozval obtoženca: — Ali spoznate v tem blagu kako stvar za svojo lastnino?

— Da, ta žepni robec, — gošpod sodnik, — Ta žepni robec je moj.

— To ni noben dokaz. Jaz imam istotak žepni robec, — je odvrnil sodnik.

— To je pa res čudno naključje, — se je začudil obtoženec, — Jaz sem namreč dva imel.

—

Blagor ljudem, ki niso okuženi od civilizacije. Blagor ljudem, ki žive v prosti naravi, ki ne poznajo ne avtomobila, ne radija, ne telefona in drugih takih brklarij.

Tako se je zgodilo, da je prišel k svojem nečaku v mesto star stric, ki je preživel petdeset let na samotni farmi. Bil je takorekto del narave same in ni poznal mestnega življenja. Bil je zdrav ko riba, le sluh mu je bil zadnja leta nekoliko odpovedal.

Ej, to je gledal mestno vrvenje. To se mu je čudilo.

Nekega večera so ga spravili v kinematograf. Prvič v življenju. Gledal je in se čudil.

— No, kako vam je ugajalo, stric? — so ga vprašali na povratku proti domu.

— O, je bilo prav lepo. Prav lepo so igrali. Samo igralci bi morali malo bolj naglas govoriti, potem bi bilo še lepše.

—

Kdaj je konec medenih tednov? O tem vprašanja so že dosti debatirali, toda dosedaj ni še nihče pravilno odgovoril nanj.

Že vsaj definitivnega odgovora ni mogoče podati, dočim je prilik za odgovor dosti.

Tako naprimer: Mrzla noč je. Sneži in dežuje hkrati. Na vogalu stoji dva mlada čolneca. Ona v svileni plesni obleki in kožuhi, on v suknji do vratu zapeti. Taxi-cab bi rada najela, ker imata daleč domov. Mimo vozi taxi za taxi-jem, on si vsakega pozorno ogleda in čaka. Sledujoči privozi taxi, ki ima spredaj in na straneh veliko reklam, da je zakurjen. Ustavitelja soferja in vstopita.

Vidite, čitatelji, tista dva sta že zdavnaj preživela medene tedne.

—

Žena je klicala zjutraj moža: — Tak vstani, no, tak vstani! Delo boš zamudil. Pol ure si že prepozen.

— Pomakni kazalec za pol ure nazaj, pa bom prišel pravočasno, — se je glasil možki odgovor.

—

Možak je bil pozvan na policijsko stražnico.

— Torej pravite, da vam je žena usla? — ga je vprašal policijski sodnik.

— Da, pred tremi dnevi mi je usla.

— Eno smo dobili, ki popolnoma odgovarja vašemu opisu.

— Tak, da ste jo dobili? — je vprašal z neprevec veselim glasom.

— Da, dobili smo jo, ampak nič ne govori. Odkar smo jo aretirali, ni izpregovorila niti ene besede.

— O, — se je oddahnil možak, — potem pa že ni moja žena.

KNJIGE
VOJNIKOVE
DRUŽBE

v LJUBLJANI

za leto 1927

so sledeče:

VODNIKOVA PRATIKA za

leto 1928;

HIŠA V STRUGI, povest;

VLADKA IN MITKA, opisi;

VODNIKI IN PREROKI,

(zgodovinska razprava).

Člani so jih že prejeli.

V ZALOGI IMAMO ŠE
NEKAJ IZVODOV.

CENA VSEM ŠTIRIM

\$1.50

Kdor hoče postati član te družbe
za leto 1928 naj pošle naročnino
že zdaj. Članararina za člane je
samo \$1.00 na leto

Naročila pošljite na: —

"Glas Naroda"

82 Cortlandt Street,

New York

ANGLEŠKO
SLOVENSKO
BERILO

English-Slovene Reader

Sestavlil

Druga žena.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

41

(Nadaljevanje.)

— Slišala sem te pogosto reči, da ti ni ostala za naslednjega pol leta niti ena naloga, katero bi moral izpolniti v domovini... Majnau, ali je res oče, — ne glede na njegovo stališče v svetu, — upravičen odgovoriti se svojim dolžnostim na tak način, da ni vzgoja njegovega otroka zanj nobena naloga?... Nadalje: — V kojega rokah boš pustil svojega edinega otroka?... Ti govoriš sam z zaničevanjem o nepremičnem delu dogem, katere uči tvoja cerkev ter jih vzdržujeta dvorni pridigar in tvoj stric, a vendar prepustiš njih vodstvu brez skrbi mlado glavo svojega otroka in še več, ti molčiš proti svojemu prepričanju...

— Ah, to je moja kazen za to, da ti nisem priskočil na pomoč danes pri ostudnem prepričanju glede obstoja hudiča. — Bah, kdo bi se ponizal toliko, da bi izgubljal le eno besedo proti takim nedoslednostim!... Leo je duševno moj sin. On se bo otrsela balasta, kakor hitro bo prišel samostojno misliti.

— Tako udobno mislijo številni, ki bi morali delati in nastopati in le na ta način si je mogoče razlagati vse te bedastoče. Ali si res zagotovo prepričan, da bo mogel Leo tako lahko prestati notranjo izpremembo kot ti? Jaz vem, da pušajo prvi verski dvomi in boji rane v človeški duši, — in zakaj jih samovoljno izzvati, da se z njimi mogoče za vedno omaje celo versko čustvovanje?... Mi lahko še tako strážimo in študiramo otroško dušo, a vendar ostane za nas v sami sebi skrivnost. Prosim te nujno, ne pušaj ga v rokah dvornega pridigarja!

Molčaj je, a njegovi prsti so begali po ključavnici vrat.

— Dobro, — je rekel po trenutnem razmisleku, — jaz hočem rešpektirati to prošnjo kot neke vrste zadnje volje pred tvojim odhodom, — ali ti je prav tako?

— Ne, — meni ni nič na takem pritisku roke, kajti midva sva prenehala biti dobra tovariša, — je rekel ter se obrnil proč. — V splošnem pa, — neka nepopisna mešanica satire in frivole poglavitosti je legla krog njegovih ustnic, — nisi zelo hvaležna. Tvoj zelo dober prijatelj, gospod dvorni pridigar, se zavzame zate kjer se le more — in ti intrigiraš proti njemu?

— On ve najboljši, da si ne želim teh viteških uslug, — je odgovorila mirno. — Takoj na prvi večer mojega bivanja tukaj se mi je približal, a jaz nisem pripravljena, da bi se dala izpreobrniti na ta zviti, indirektni način.

— Izpreobrniti? — se je Majnau naglas zasmeljal. — Ozri se vame, Julijana. — Prijel je njeno levico ter jo močno stisnil. — Ali misliš to zares? Izpreobrniti te b. katolicizmu? Jaz hočem voditi resnico! — Ali je zlorabil svoj slavni pridigarski glas, ta čudoviti božji mož? Julijana, bodi poštena, — če si je kdaj drznil le dotakniti se tebe s svojim dihom...

— Kaj te briga? — se je razsrdila ter pričela s ponosno kretajo izjaviti svojo roko iz njegove. — Jaz te ne razumem. Niti v glavo mi ne pade, da bi kaj skrivala pred teboj, če je bilo izgovorjeno na tvojih tleh in dokler me vprašaš, ti odgovarjam. On mi je rekel, da so Šenvert prevročila tla za ženske noge, naj pridejo iz Indije ali pa iz nemške grofovske hiše, — a ob istem času me je skušal pripraviti na neizogibne zle trenutke.

— Krasno zamotano!... To mi je treba pustiti, on ima duha, ta mož! On vidi na prvi pogled to, kar zapazijo trapaste oči šele potem, ko je že enkrat izgubljeno zanje... Da, vidiš, Julijana, — Valerija je bila izvrsten izpovedni otrok in on je imel prav, če je želel, da bi šla tudi nova gospodinja Šenverta na stari tir, — radi verskega mira v hiši, — tako je menjeno, kaj ne?

— Jaz mislim, — ali pravzaprav jaz ne dvomim noben trenutek o tem, — je odgovorila ter se ozrla vanj trdno s svojimi naširoko odprtimi očmi. — Radi tega nastopim vedno kot sem že preje izjavila, vedno odločno proti vsakemu njegovemu vmešavanju.

— Jeklena dovolj je tvoja volja ter bo najbrž tudi ostala taka... Julijana, hotel bi, da nisem pogledal tako globoko v prepad družbe, kajti potem bi prisegel na to pisanje kot na evangelij. — Trpko se je nasmehnil. — Da, da, — ta glavica tukaj, s krasnimi zlatimi lasmi bi ne pristojala tako slabo v evangetijske zbrane katoliške cerkve — to rad verjamem pobožnemu izpreobrniku in tudi je blasko poveljevan kot angelj, — ti še ne veš, Julijana. — No, jaz bom sam izvedel energična pota in sredstva proti temu izpreobračanju...

— Zakaj vse to? — je posegla vmes mlada žena. — Ti greš proč in jaz...

— Jaz mislim, da si to že dovolj pogosto izgovorila, — je rekel ježno ter udaril z nogo ob tla. — Ti boš pač tako milostna, da mi boš priznala, da imam jaz in izključno le jaz določati če in kdaj hočem potovati.

Ona je molčala, — do kakšne prisrčenosti se je pustil zavesti te moški od svojega nepreračunljivega temperamenta! Kot da bi ne govoril prav do današnje dne neprestano s občutkom največjega zadovoljstva o tem potovanju!

— Priznaj mi le, Julijana, — pri oni pripravi na zle trenutke ni štedil ljubeznjivi, pobožni mož niti mojega privatnega življenja, — je rekel tjavendan ted opazoval pri tem eno slonokoščeni postavici, katero je vzel z mize.

— Za kaj takega bi bilo treba mirnega poslušanja z moje strani, — je odgovorila razžaljena. — Toliko zavesti dolžnosti mi boš še zaupal, da bi nikdar ne trpela kakšnega žaljenja tvoje osebe, celo če bi tukaj sodba soglašala z mojo lastno. — Dotični mora globoko zaničevati žensko, kateri si drzne sporočiti kaj neprimernega o njenem moču.

— Če ostane ločenim dušam kak občutek sramu, kako mora izgledati Valerija v tem trenutku! — je vzklilnil ter potisnil nazaj soho: — Torej počiva tvoje neugodno ananje o meni izključno le na tvojih lastnih opazovanjih?

Ona se je molče obrnila proč.

— Kaj? — Torej so govorili tudi drugi v tvoji navzočnosti o meni, — stric? — Kako slabo je igral v tem trenutku brezbriznega!

— Da, Majnau. Pred kratkim se je pritoževal napram dvornemu pridigarju radi Leona, radi tvojih večnih potovanj. Ti se baje potikaš po svetu da uideš dolgočasju, a vendar je doma dosti dela za leta in leta. Tvoja posestva so resne zlate jame, — a neveste roke jih izkoriščajo prav tako brezobzirno kot ti sam. Zmeda v upravi se roga baje vsakemu opisu — in tvojega strica stresa vedno, kadar vrže kak pogled nanjo.

Majnau je prebledel ter ji pokazal hrbet. Zrl je neumorno skozi okno. Govorila je s lažno zadrego, — kajti to je bila zadeva v katero se ni smela mešati, najmanj pa sedaj, ko je bila že napol ločena žena. Govorila pa je za bodočnost Leona — in kar je mogla še de-

seči zanj v teh kratko odmerjenih minutah, to se je moralo zgoditi takoj.

— Bah, — ti vendar poznaš strica z njegovim mrzličnim strahom pred vsakim možnim znižanjem posestva Majnava. On pretirava naravnost gorostasno, — ta stari mož, — je rekel, ne da bi obrnil obraza proti njej. — Jaz ti rečem, v par tednih bo cela ropotija urejena in cela stvar bo tekla kot sama od sebe po vrvi — in kaj potem?... Ali naj se postavim za izpremembo, sam za plug ali pa naj postanem intendant dvornega gledališča, ko nimam niti iskre godbe v sebi? Ali pa naj se prijavim za kako prosto ministrsko mesto? Jaz sem smpatam, v Berlinu in Bonnu nekoliko kušaval pravico, a predvsem sem napravil dve vojni ter imam dobro plemstvo, — kaj hočeš še več?

On se je stresel.

— Nikdar in nikdar več! Svetuj mi, ti skrivnostna sfinga, kako naj uporabim svoj čas v Šenvertu, ko me bo zapustila tudi moja druga žena?

— Ali ti ni prišlo nikdar veselje, da bi pisal?

Obrnil se je ter se poln pesnečenja ozrl vanjo.

— Ali me hočeš utakniti med pisatelje? — je vprašal konečno z nevernim smehljajem.

— Če misliš kot moja mama in dvorni maršal, ne smeš seveda razlagati moj mizljaj na tak način, — da bi se moralo to natisniti, — je odvrnila z veseljem glasom. — Ti pripoveduješ zanimivo in gladko. Prepričana sem, da imaš izvrsten slog. Ti boš še bolj učinkovito pisal kot pa govoriš, — čudno, domišljavi, od demimond sprijeti, moški je povedel oči ter zardel kot nežna deklica pri pičli pohvali resne mlade žne. — Jaz bi lahko pisala zvečer pri čaju za teboj, — je dostavila.

(Dalje prihodnjič.)

Nadloge, ki tarejo Afriko.

Prebivalci zmrznega pasu smejo biti svojim pradedom hvaležni, da nas niso naselili kje v vročem pasu, kjer se da šele večji noma brez dela živeti, kjer pa preži na človeka neprestano nešteto sovražnikov in muk. Kako neznosno je življenje na pr. v Afriki, zanimivo opisuje v "Kosmosu" Arthur Heihe, ki se je v tamkajšnih nemških kolonijah udeležil svetovne vojne.

Devetero je afriških nadlog, a vse iz sveta mrčesa. Predvsem so tu tri vrste mravelj in človek ne ve, kateri bi pripisal prvenstvo v peklenški miševnosti. Vendar bodo najhujše med vsemi le "sianfu", t. j. potovalne mravlje.

Utrujen in od vročine ubit storiljaš s svojimi nosilci preko jač zarači železni palci, ki bi jo kdo trdo vlekel po mesu. Roka mi je otela od rame in moral sem si dati odrezati rokav od edine rajce, ki sem jo imel. Tri dni roke da šest ur na poti in nosi vsak na glavi torov 60 funtov. Pogledaš in vidiš, kako se vleče preko steze palce ali pa tudi čevlji širok gonazež trak — vojni pohod potovanja.

Nadaljna šiba božja so malaricni konarji. Domačini smatrajo sišker malarijo za otroško bolezen, to jo potegneš iz rane, ostane glava navadno v mesu; rana žge kakor žveplena kislina in se slednjič o- gnoj. Požrešnost teh mravelj ne pozna meje; napadajo vse, kar se zamaše in človek izgubi kri po da žreti in truplo cebre na pr. v seči.

Posebna muka v Afriki je, da ostanejo samo še kosti. Ranjene se skoraj v nobeni njeni rek, je mu ali spečemu človeku in živalim so smrtno nevarne; v par sekundah jih je na stotine, v par minutah na tisoče po celem telesu in če ni v bližini pomoči, je smrt neizogibna. Nekoč je o belem dnevu pri- drvela iz stepe levinja in sredi sko- zi vojaško karavano planila v vo- do. Streljali smo nanjo, toda ko so hoteli domačini njeno truplo po- tegniti na suho, so nenadoma za- čeli skakati, se otepati po golem telesu in rjuti: "Sianfu, sianfu!"

Truplo mrtve levine je mrgolelo mravelj; v gobcu, nosnicah, očeh, po klopih, ugižih, dejskano ske- ušesih jih je bilo na tisoče. Gotovo le še po mnogih letih, posebno, če so bile napadle spečo in prebu- jena od bolečin se je žival zaga- nala v vodo, da bi se rešila.

Zelo neprijetni gosti utegnejo postati tudi termiti, druga vrsta mravelj. Vendar te človeku same- mu niso tako nevarne, ker na svet- lobli v par minutah poginejo. Pač pa so nevarne vsem predmetom, ki so človeku potrebni, od čevljev do hiše, ki jih v najkrajšem času znotiljo. A na drugi strani so pa njihove zgradbe, ki stoje po stapi do tri metre visoke, človeku v mar- sikatero namene koristne. Tako so na pr. te trde stene iz rdečega ala, na- zmečane s krvjem in vodo, izvr- sten gradbeni material. V vojni di- vojaki termitskih holmov niso u- porabljali le kot kritje, marveč tudi kot krušne peči.

Tretja vrsta so čisto majkčne mravlje, ki jih je neizrečeno mno- žine. Nevarne so zlasti vsem jestvi- nam. Ne preženeš jih niti z ognjem, tvoj nadlogi njegova obutev — a v vojni seveda čerlji maršakaj ni- Pod kamenjem in v trohnečnem bo- šli celi.

Epilog bestijalnega umora.

Iz Londona poročajo, da je bila zaključena ena največjih krimi- nálnih senzacij. Dva morilca, ki sta lani 27. septembra na samotni ce- sti pri Stapleford Abbots v Es- sexu na bestijalen način umorila policista Gutteridgea, sta bila pred poroto obsojena na smrt. Psi- hologi in sociologi bodo imeli v teh dveh morilcih še dolgo hvalež- no gradivo za proučevanje člove- ške duševnosti. Če bi bil glavni napadalec, ki je pravi tip moder- nega zločince, bolj previden in bi ne obdržal premetov, s katerimi se je izdal, bi zločin v Essexu ni- koli ne bil pojasnjen. Sodnik Avory je po končani razpravi es- tital Scotland Yardu k velikemu uspehu, kajti londonska policija je res dokazala, da njen aparat brez- hibno funkcionira. Omeniti je treba, da mora biti krivdorek po- rote v Angliji soglasen, da so bile med porotniki tudi tri ženske in da so se porotniki posvetovali nad tri ure, predno so potrdili vprašanje glede roparskega umora.

Lani 27. septembra so našli po- licista Gutteridgea ob cesti v Es- sexu mrtvega. Glavo je imel šti- rikrat prestreljeno. Zločince sta mu pognala dve krogli skozi oči, ko je že ležal na cesti. Policija je takoj sklepala, da je nesrečni re- dar ustavil sunljiv avtomobil in ko je hotel legitimirati avtomobi- liste, so ga ustrelili. Toda več me- secev policija ni mogla izslediti morilcev. Na kraju zločina so našli sicer nekatere predmete, ki pa niso pripomogli, da bi oblasti pojasni- le grozen umor. Pred umorom je bil ukraden dr. Lovell avtomobil, ki so ga našli drugo jutro v južnem delu Londona v Brixtonu. Na av- tomobilu so se poznali sledovi krvi. Policija je natučeno preiskala avtomobil in našla v njem prazne nabojke, kakršni so ležali tudi pri- truplu. Revolverja pa ni bilo ni- kjer.

Štiri mesece je policija zama- napenjala vse sile, da izsledi mo- rilca. Šele letos v januarju je bil aretiran radi pretepa v gostilni neki mož, ki je bil zaposlen v ga- razi v jugozapadnem delu Londona. Na policiji je energično od- kločil vsako informacijo o svoji o- sebi in poklen. Istočasno je bila policija opozorjena na lastnika dotične garaže, Browne, ki je pomagal tatovom avtomobilov na ta način, da so v njegovi garaži ukradene avtomobile preplekali. Londonska policija je sklenila napraviti v garaži preiskavo. Ve- dela je, da je Browne vedno o- borožen in da se se utegnil brani- ti. Potrebna je bila torej največja opreznost. Browne se je pripeljal v garažo v avtomobilu in ko je izstopil, so ga policisti tako naglo obkolili, da se ni mogel braniti. Hotel je skočiti nazaj v avtomobil, kjer je imel revolver, toda to se mu ni posrečilo. Preiskava se je tikala samo tatvine avtomobilov in policiji se niti sanjalo ni, da je Browne v zvezi z umorom redarja Gutteridgea. Toda detektivi so našli štiri revolverje in mnogo nabojev istega kalibra, kakor so bili nabo- ji, ki so ležali pri truplu. Areтира- li so Browne, ki je resigniran iz- javil, da je izgubljen.

Drugi obtoženeec Kennedy je bil zaposlen pri Brownu, ki mu je kot pravi tip modernega zločina pridno pomagal. Ko se je bližal 21. januarja garaži, sta ga hotela prijeti dva redarja. Mož je pa pravočasno zavohal nevarnost in je izginil iz Londona v svoje eta- novanje in je poslal brzojavko, v kateri ga kličejo na Irsko. Doma je dejal, da potuje na Irsko s svo- jo mlado ženo, s katero se je poro- čil že po umoru. Aretirali so ga v Liverpoolu, kjer je policiji gro- zil z revolverjem. Prepeljali so ga v London in pri zaslišanju je iz- povedal, da je redarja Gutteridgea umoril Browne. To pa še ni bil dokaz, da je Brown res morilec, kajti po angleških zakonih krivda še ni dokazana s tem, da kdo drugi izjavi, da je obtoženeec res kriv. Policija je poklicala na pomoč strokovnjake, ki so najprej našli

Kretanje parnikov Shipping News

29. maja: Reliance, Cherbourg, Hamburg
30. maja: Aquitania, Cherbourg
31. maja: Dresden, Cherbourg, Bremen
2. junija: New York, Cherbourg, Hamburg
Paris, Havre (1 A. M.) Naš izlet
Majestic, Cherbourg
Minnetonka, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Dulio, Napoli, Genova
6. junija: Batangaria, Cherbourg
Pres. Harding, Cherbourg, Bremen
7. junija: Belgienland, Cherbourg, Antwerpen

8. junija: Caronia, Havre
Republic, Cherbourg, Bremen
9. junija: Ile de France, Havre (1 A. M.)
Saturnia, Trieste
Columbus, Cherbourg, Bremen
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Minnekahda, Boulogne sur Mer
Volendam, Boulogne sur Mer, Rot- terdam
13. junija: Mauretania, Cherbourg
Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bre- men
14. junija: Muenchen, Cherbourg, Bremen
15. junija: Tuscania, Havre
16. junija: France, Havre (1 A. M.)
Resolute, Cherbourg, Hamburg
Homerik, Cherbourg
Fennland, Cherbourg, Antwerpen
Minnewaska, Cherbourg
Leviathan, Boulogne sur Mer, Rot- terdam
Conte Blancamano, Napoli, Genova
18. junija: Cleveland, Cherbourg, Hamburg
19. junija: George Washington, Cherbourg, Bremen
20. junija: Aquitania, Cherbourg
22. junija: Carmania, Havre
23. junija: Paris, Havre (1 A. M.)
Berlin, Cherbourg, Bremen
Hamburg, Cherbourg, Hamburg
Majestic, Cherbourg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Minnesota, Boulogne sur Mer
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Roma, Napoli, Genova
26. junija: Presidente Wilson, Trieste
27. junija: Batangaria, Cherbourg
29. junija: Olympic, Cherbourg
30. junija: Ile de France, Havre (1 A. M.)
Mauretania, Cherbourg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Arabic, Cherbourg, Antwerpen
Minnetonka, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Conte Grande, Napoli, Genova

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:
Paris — 1. junija; 22. junija
Ile de France 8. junija; 29. jun.
France — 15. junija — 6. julija
(Ob polnoči.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi moder- nimi udobnostmi. — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene.

Voršajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
19 State Street,
New York, N. Y.

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj

v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v sta- ri kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Vredne naše dolgoletne iz- kušnje vam mi samoremo dati naj- boljše pojasnila in priporočila, vedno le prvotne bralopisne.

Tudi nedravljeni sam reko po- tovat v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati pro- šnjo vsaj en mesec pred odpotova- njem in to naravnost v Washing- ton, D. C. na generalnega nasel- niskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1924 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, am- pak ga mora iti iskat vsak pr- nilec osebno, bodi v najbližji na- selinski urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotovanjem, ka- kor kdo v prošnji zaprosi. Kdor po- tuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojece iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. In Jugo- slavije bo pripuščeni v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške dr- žavljanke, ki žele dobiti sem stari- še in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelne delavce.

Ameriški državljanji pa samore- jo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washingtonu.

Pravno, podvzamete kak korak, pišite nam.

SAKSER STATE BANK
31 Cortlandt Street
NEW YORK

IMPORTIRANI TOBAK

Škatlja en funt hercegovinskega mešanega tobaka \$2.00
Škatlja pol funta 1.00
Škatlja en funt turškega 3.00
Škatlja pol funta turškega 1.50
Škatlja en funt finega ruskega tobaka 4.50
Stroj za delati cigarete15
Škatlja 100 stročnic (hila)15
Abadie, francoski cigaretni papir08
Zavoček 60 kosov 4.00
Otomani, dunajski cigaretni papir, knjičica05
Zavoček sto kosov za 3.50
Škatlja za tobak, fino izdelana50
Škatlja za tobak iz nemškega ar- bra za 1.00

Adriatic Importing Co.
606 — 11th Ave., New York, N. Y.

1300 revolverjev in avtomatičnih pištol. Ugotovili so, da je bil re- dar res ustreljen z revolverjem, ki so ga našli pri Brownu. S tem je bil umor pojasnjen in morilec sta prejela zaslužno kazen.

SEZNAM KNJIG,

katerih imamo samo po par izvodov od vsake.

Blagajna velikega vojvode, roman 50
Čebelia, 25
Od Ohrida in Bileja 5.
Bauka, Lužiško srbska povest, Atala, žudež v Bolcan, t. v. 1. — Iz dežel potresov, Bankart, 70
Izbrani spisi Hinko Dolenc, 50
Knjiga o lepem vedenju, go- vorjenje in zasebnem živ- ljenju, Bonton 1.20
Knjiga spominov, ječo moja pot 80
Liberalizem 75
Materije in Energijs, Cermelj 75
Otroci Solnce, Pregelj, t. v. 1. — Predhodniki in idejni utemelji- telji ruskega realizma — (Priatelj) 1.25
Prave in revulucija, — Leo Pitamic 35
Sosedje, Čehov 25
Tigrovi zobje, Maurice Le- blanc 50
Vojaka na Turškem 25
Pesni v prozi, 40, t. v. 50
Sodnikovi, Stritar, 50
Tri legende o razpelu, — Zeyer, t. v. 50
Vladar 35
Večna pisma, Kmetova 50
Uvod v Filozofijo, Veber 1. — Znanost in Vera, vedstvena Studija, Veber 1. — Zbrani spisi Fr. Maselj Pod- limbarci 1.50
Žriva, Fr. Zbalk, povest 65

IGRE:

Gospa s morja, igra v 5. dejanjih 75
Lokalna šeleznica, v 3. dejanjih 50
Lotkin rojstni dan 50
Noč na Hmeljniku 50
Navaden človek, šala v treh dejanjih 40
Pepelnik, narodna pravljica, 6. dejanj 50
Skopuh, komedija v 5. de- janih 75
Vrtinec, drama v 3. dejanjih 75
Veleja, drama v 3. dejanjih 65

"GLAS NARODA"
62 Cortlandt St.,
New York